

AZ ÖNSZABÁLYOZÓ TANULÁS A 11. ÉS 12. ÉVFOLYAMON A 2020/2021-ES TANÉV VEGYES OKTATÁSI RENDJÉBEN

T-10

Debreczeni Réka *, B. Németh Mária **

* Szegedi Tudományegyetem, Angol nyelv és kultúra tanára - média-, mozgókép és kommunikációtanár szak

** Szegedi Tudományegyetem, Neveléstudományi Intézet

Kulcsszavak: Covid; online oktatás; önszabályozás

A Covid–19-pandémia alatti vészhelyzeti, sürgősségi oktatást (a magyar szakirodalomban távoktatás) vizsgáló kutatások többnyire annak technikai kérdéseivel, hatásaival és hatékonyságával foglalkoznak, összehasonlítják a jelenléti és az online formát, alkalmazott módszereket elemezik (l. Adnan & Anwar, 2020; Hodges et al., 2020; Józsa & Pasztendorf, 2021; Molnár et al., 2021; Murgatroid, 2020; N. Kollár, 2021). A tanárok és diákok attitűdjén túl a jelen kutatás az önszabályozó tanulás és a két oktatási formához való viszony kapcsolatát vizsgálja középiskolai tanulók körében a 2020/2021-es tanév vegyes oktatási formája alatt.

A mintát egy nagyváros népszerű középiskolájának 11. (n=167; fiúk: 39,50%) és 12. (n=177; fiúk: 36,20) évfolyamos tanulói adták. A vizsgálat saját, 38 zárt tételből álló papíralapú kérdőívvel történt. Az önszabályozást (tanulásszervezés (6), elsajátítási (5) és teljesítmény motiváció (4), öndetermináció (5)) 20, ötfokú Likert-típusú skálán mérő item méri. A KMO index 0,74 és 0,77, a megmagyarázott variancia 65,05% és 63,73%. az alsókálák Cronbach-alpha értékei 0,69 és 0,85 közöttiek. Az alsókálák változó itemszáma miatt az elemzés a megjelölt skálafokok összegének százalékban kifejezett összevont mutatói, valamint az azok alapján képzett motivációs szintek (nagyon alacsony, alacsony, mérsékelt, magas, nagyon magas) mentén történt.

Az eredmények alapján a tanulók önszabályozása a 11. évfolyamon 65,86% (szórás=11,61%), a 12. évfolyamon pedig 67,68% (szórás=11,06%), és a különbség nem szignifikáns (F=0,002; p=0,967; t=-1,303; p=0,193). A megkérdezettek 71,43, illetve 74,52%-ának önszabályozása magas vagy nagyon magas szintű, és nincsenek nagyon alacsony szintű tanulók. A legerősebb faktor mindkét részmintában a teljesítmény-motiváció (79,61% és 78,22%), a leggyengébb az öndetermináció (52,89% és 53,33%). Hasonló erősségű a tanulásszervezés (68,48% és 71,72%) és az elsajátítási motiváció (64,71% és 68,36%). A két évfolyam az elsajátítási motivációban különbözik lényegesen (F=0,559; p=0,455; t=-1,967; p=0,050). Az öndetermináció nem különbözik szignifikánsan egyik részmintában sem az elsajátítási motivációtól (t=-0,896; p=0,372; ill. t=0,993; p=0,322), a 11. évfolyamon pedig a tanulásszervezéstől (t=0,741; p=0,460). Gyenge a korreláció a két oktatási forma kedveltsége és az öndetermináció között (r_{oszt.}=0,129, r_{online}=0,131; p=0,050), szorosabb az osztálytermi oktatás kedveltsége és a tanulásszervezés (r=0,211; p=0,001), valamint az elsajátítási motiváció (r=0,341; p=0,001) között.

Az eredmények alapján a mintában magas szintű az önszabályozás, azon belül az elsajátítási és teljesítménymotiváció. Relatíve alacsony az öndetermináció, főleg azoknál a tanulóknál, akik egyik oktatási formában sem szeretnek tanulni. Az eredmények egy felsőfokú tanulmányokra való felkészítést preferáló elit gimnázium tanulóiról adnak képet. Tanulságos lehet megismételni vizsgálatot a populációt reprezentáló mintán is.